

A MIHÁLY ZSEBE. *)

Színházi ügyek.

Levél a Hétfő szerkesztőségéhez.

A Hétfő múlt heti számában a nyári szinkörben előadott Drótostót operette bírálatá kapcsán párhuzamot von Szendrey és Zilahy szintársulatainak a Drótostót-ban közreműködött szereplői között. Engedje meg tisztelt Szerkesztő úr, hogy ehhez a bírálatához a magam részéről is hozzászólhassak.

A színházi kritikus, akár rendes rovatvezetői minőségében jár el, akár csak ötletszerűleg vállalja tisztét, cselekedeteinek szuverén ura. Az újságírásnak egyetlen területén sem áll a sajtó annyira a közönség ellenőrzése alatt, mint a színházi bírálatok rovatában. Bajos volna tehát abból az álláspontból kiindulnia, hogy mindaz, amit mint bíráló írók, jól van megírva. A bírálónak az a kötelessége, hogy csak olyat írjon le, ami a valóságnak lehetőleg megfelel.

Egyéni szempontok, személyes rokonszenv és antipáthia az elfogulatlanságra törekvő, az igazságot őszintén kereső s emellett a helyes ítélet meghozatalához a szükséges tudással felfegyverkezett bírálónál sem zárhatók ki teljesen. De annyira még sem szabad elhatalmasodniok, hogy a bíráló velük elsősorban a szavak tekintélyének, végeredményében pedig a saját megbízhatóságának ártson.

Az eddig elmondottakkal csak általánosságban kívántam jelezni a határokat, amelyek között a színházi bírálatok úgy a maga, mint a lapja jól felfogott érdekében mozognia szabad.

Most pedig áttérek a Drótostót operette személyzetéről megírt párhuzamra, hogy kimutathassam, mennyire nem szolgálják az ilyen bírálatok — és pedig úgy a közönség és művészet, mint a sajtó tekintélyének szempontjából — azokat az érdekeket, amelyeket szolgálniuk kellene.

Csak a legkirívóbb eltévelyedésekre akarok itt rámutatni anélkül, hogy Szendrey mellett, vagy Zilahy ellen törném a lándzsát. Borbély Sándorról, a társulat komikus színészéről, s a jellemző szerepek kitünő ábrázolójáról így nyilatkozik:

„Csak nem akarja (az igazgatóról van szó) velünk is elhitetni, hogy mihelyt valakinek aranyfoga és lényeges beszédhibája van, az mindjárt Aradra való színész.“

Már most köztudomásu, hogy Borbély Sándor valóban oly színészi kvalitásokkal rendelkezik, amelyek bármely színháznak oszlopos tagjává minősítik. Ezt a véleményt vallják róla kartársi körökben is, ahol pedig a versengés senkit sem minősít jobban, mint aminő, így ítélkezett Borbélyról éveken keresztül az aradi sajtó is, ilyennek ösmerik Miskolcon, és mindama nagy városokban, (Kassa, Pozsony, Fiume) ahol mint színész bemutatkozott. A bírálatban csupán az aranyfog az igaz. De a bírálat már egyenesen erőszakossá válik, amikor Borbélyról egy olyan darab alkalmával ír, amelyben csak egy év előtt játszott. Egy kis furcsaság is van a dologban, hogy éppen Sarkadi Aladár ellentétéül beszél Borbély beszédhibájáról, holott

*) Mert hozzáértő előkelő színházi embertől kaptuk, leadjuk e sorokat, bár nem mindenben a mi véleményünket tartalmazza.

éppen Sarkadiól köztudomásu, hogy minden kiváló színészi kvalitásai mellett a folyékony beszédnek nem mestere.

Zalay Margitot, ezt az igazán nagy szorgalmu s úgy az operette mint a drámai-ensembleben mindenkor becsülettel helyt álló színésznőt, azzal intézi el a nevezett bírálat, hogy „születési hibákkal nem foglalkozik.“ Ha egyéb rosszat nem tud róla mondani, minthogy az uniformisa nem állta ki a versenyt Rózsa Lili uniformisával, akkor ez a bírálat bizvást beillik dicséretnek. Az igazság érdekében el kellett volna mondania, hogy Zalay Margitnak bár nem nagy terjedelmű, de kellemes és napról-napra fejlődő énekhangja van. Párhuzamba kellett volna állítani a második felvonást is.

Még csak a Rontay Boriska Zsuzskájáról mondott bírálat értékével kívánok foglalkozni. Ezeket mondja:

„Ehhez a szerephez egy gyönyörű belépő fűződik. Hogy ez Zilahynénál hogyan érvényesült, Szendreyné pedig hogyan ejtette el, erről remélhetőleg nem kell beszélnünk.“

Igaz, egy percig sem vitatjuk, hogy Zilahyné jobb énekesnő és a hangja is kellemesebb, sőt megengedjük, hogy csak is Zilahyné éneke kellemes a két Zsuzska között.

De a bíráló ur egyszerűen agyonhalgatja a lényegét. Zsuzska egy par excellence játékos szerep, amely a legkiválóbb színjátékos ambícióját is tüzeli. Rontay Boriska pedig eltekintve ügyes táncától, ebben a szerepben egyik sikerültebb alkotását hozza színre, amelyről a legszigorubb kritika is csak elismeréssel nyilatkozhatik. Zilahynéről pedig jól tudjuk, hogy játszani éppenséggel nem tud. A mozdulatai merevek, a beszélőképessége a leg. ezdetlegesebb. Miért nem világította meg a bíráló ur az érem másik felét is? Játékban és énekekben egyaránt kifogástalan Zsuzskát csak egyet láttunk az aradi színpadon és az *Karácsonyi* Mariska volt. Miért nem vele csinálta meg a párhuzamot?

Amit a bíráló ur a karról mond, az sem felel meg a tényeknek. Fegyelmeseztlenebb kar soha sem énekelt az aradi színpadon, mint éppen a Zilahy rezsim idejében. Ez az igazság, amivel nem azt akarjuk mondani, hogy a mostani karral teljesen meglehetünk elégedve; vannak itt is nagy hibák. A legnagyobb hiba a kellő számú próbák hiánya. De ha már párhuzamot vonunk, legyen ez a párhuzam igazságos, vagy legalább megközelítően tárgyilagos, hiszen az egész aradi közönség ellenőrizheti a megírottakat s ha az eltévelyedésnek ily nagy fokát látja, az csak árt a sajtó tekintélyének.

Egy mindennapi színházlátogató.

oooooooooooooooooooooooooooo

Gyermek kocsik
Fischer nagy áruházában

(Szabadság-tér 12. sz.)

óriási választékban
kaphatók.

Az árák rendkívül olcsók.

5 forinttól 50 forinttig.

JÖVENDŐ.

*

A török forradalom és a hárem.

A nagyvilág közvéleményének figyelmét az új törökök mélyreható forradalma erőszakolja magára. Ez a forradalom van hivatva elsöpörni a patriarchalis ipari termelés rendjét, hogy a géprendszert a kooperáció termelés rendjének szorítson helyet s hogy ezzel beiktassa az Ozmán birodalmat a *manchesteri* szabadelvűségnek nyugaton már erősen hanyatló jelszavai alatt kialakult „jogállam“-ok sorába.

A vagyoni ölhalmazás korlátlan szabadsága, nem fér össze a többnejűség intézményeivel.

Az új termelés rendjéből szükségképpen új erkölcsök fakadnak s az új erkölcsök a maguk képére formálják jelesen a házasság intézményét is és *feldulják az igazhiű muszlimánok földi menyországát: a háremet.* Minthogy Törökországban a nemi erkölcsök, ma még ott tartanak, ahol nálunk a középkorban a „*jus primae noctis*“-nak az új termelés rendje által elsöpört erkölcsé tartott, hát talán nem lesz érdekesség nélkül való a nálunk tapasztalt fejlődésből vont párhuzama segítségével a török jogállam rendjében majdan beilleszkedő, belefejlődő házasság intézményét kiformalni.

Köztudomásu, hogy a mohamedán és így törökök rabszolgasága a leggyilkosabb, a leglélektölőbb, a legfertelmesebb. A török nő még mindig *formálisan* piacra vetett árucikk. (*Formálisan*, mondom, mert deformálva még nálunk is az!) Ezt a sok évszázra visszanyúló, még *formájában is változatlan* rabszolgaságot a török nők a házasságban szegyet vallott és megsalottat vallása alapítójuknak Mohamednek köszönhetik.

Mohamednek már nem emlékszem hogyan hívott, *ki'encéves* életkoru felesége egy garázda törzs bevezetése miatt folytatott háború alkalmával *megsalta az urát* a harcmezőn, egy harcossal (Mohamed annyira féltékeny volt, hogy feleségét még a csatába is magával vitte.) A kilenc éves menyecske fölszarvazta Mohamedet, de a házasságtörés, sajna, nem maradt titokban: besugták a férjnek. De Mohamed annyira szerelmes volt az élettársába, hogy az akkori szokásokat falba rugva, nem kergette el a kis „*bestiát*“, hanem, — visszavonulván Allah-val értekezni, — nyilvánosan kiprédikálta, hogy a menyecske tiszta és szent, mint a Mekka köve. Allah azt mondta, tiszta és szent. Nehogy azonban hasonló kalamitás megismétlődjék, hát a próféta a nők életét körülölgő, kemény és szigorú rendszabályoknak egész özönét írta be a — *Ko an*-ba.

Ezek a rendszabályok aztán a keserves kinszenvedéseknek bőséges és irtóztató forrásaiá lettek. Millió és millió mohamedán nőt tart mai nap és lealázó, az emberi méltóságot megcsufoló rabszolgaságban. Az új törökök forradalma azonban hozza a szabadság friss szellőjét. Jön az új temetési rend, jön az új erkölcs. A háremek ajtai megnyílnak s a földi menyország „*angyalai*“ nem lesznek továbbra a nemi gyönyörűségnek piacon vásárolt játékszerei, hanem egy új formájú, valamivel mégis kevésbé rabszolgaságnak lesznek majd martirjai a teljes szociális felszabadulásig.

□□□
□□□

A polgármester lemondott

arról, hogy
Budapestben
vgyen ru-
hat. — —

LEICNER ÉS FLEISCHERNÉL (Szabadság-tér)

ugyanis a legjobb őszi szövetek 35%-al olcsóbban kaphatók! — Ujdonságok! — Angol és hazai

Barabás Aradért.

*
Barabás Béla néhány szavával
s egy utjával százezreket szer-
zett Aradnak s az aradi iparo-
soknak.
*

Hol marad Müller Károly?

A Hétfő riportja.

Az aradi ipartestület anakidején fölkérte Barabás Bélát, az iparosok vezérét, barátját, mondhatnók jóltevőjét: hogy járjon közbe a kereskedelmi kormányánál, hogy ez ne engedje meg a betegsegélyző pénztáraknak az iparosnyúzást. Magunk is mozgunk, pöröltünk és felebbeztünk, de mindez nem használt semmit. S ime milyen fordulat egyszerre: *Ma már elismerik igazunkat, teljesítik kívánságainkat, és nem rónak ráink többé törvényellenes terheket.*

Mit tett hát Barabás? Oh igazán csekélységet; össze-vissza néhány szót szólott. Ugyanazokat a szavakat mondta, amelyek elmondására két évvel ezelőtt fölkértük Müller Károlyt. (De bocsánat, Müller Károlylyal majd később foglalkozom, most csak Barabás szavainak súlyát akarom mérlegelni. Mit értek hát Barabás szavai? Összehasonlíthatatlanul többet, mintha két Weitzer-örökséget hagyományozott volna Aradnak. Többet, mintha minden évben százötven ezer koronát adományozott volna Aradnak. De ez csak a valóságos pénzérték. Az a morális érték, amit Arad kereskedőinek és iparosainak szerzett azáltal, hogy folytonos zaklatásoktól, pörlekedésektől és igazságtalan végrehajtásoktól megmentette azokat, az sokkal nagyobb, azt kiszámítanunk nem lehet, azért csak hálásak lehetünk.

1908. évi augusztus hó 1-ső napján lépnek életbe az Országos Munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Péasztár új alapszabályai.

Ez azt jelenti, hogy eddig hét napra fizettük a járulékokat, ezután csak hatra kell.

Ez az egész országra három millió korona hasznót jelent. Arad iparosai és kereskedői évente száz ezer koronát takarítanak meg.

Eddig ha egy munkaadó egy munkást beállított, ha csak egy napra is, az egész heti járulékot kellett érte fizetnie. Ezután ahány nap, annyi járulék. Arad haszna ebből évente huszezer korona.

Eddig oly munkásért, aki naponként csak egy korona tíz fillér napnapszámot kapott, két korona után kellett a díjakat fizetni, aki két korona tíz fillért kapott, három korona után fizetett és így tovább. Ezután aki egy korona kilencven fillért kap, csak egy korona ötven fillérért fizet, aki öt koronát kap, csak négy korona ötven fillér után fizet. Arad haszna ebből évente harmincezer korona.

Arról a csekély háromezrezer koronáról, amit Barabás Béla a körtöltés ügyében Aradnak szerzett, most nem akarok megemlékezni, majd teszem azt akkor, amikor Müller Károly érde-meiről fogok beszámolni . . .

Amint látszik tehát, Barabás Béla minden nagyobb megerőltetés nélkül beláthatatlan időre néhány szavával évi százötvenezer korona hasznót hozott Aradnak és egyetlen fejbőlintással háromezrezeret. És mégis mit tapasztalunk? Az

aradi sajtó éppen talán csak megemlíti — s az iparosok? Hát mi telhetik más tőlünk: legfeljebb megköszönik és maga Barabás legfeljebb azt fogja mondani: szívesen tettem szót sem érdemel, csekélység az egész, rendelkezésükre állok mások is.

Jómagam is azt mondom ezekre a rendkívüli eredményekre, amelyeknek százezredrészét sem tudnák elérni némely Pehely vitézek, még akkor sem ha nemcsak összes cipőiket de lábukat is elkoptatnák: Csekélység az egész, ahhoz képest, amit Barabástól még csak ezután akarunk és fogunk kérni

És mégis: mit tesz Arad? Egy disznó-hizlaldában összeverődik egy csomó egyén, össze dugják üres koponyájukat eszükbe jutván hogy ők, az üres koponyák megtestesült képviselői önmaguknak életre való eszmét termelni egyáltalán képtelenek, másokat is meggátolnak abban hogy Aradért tegyenek valamit, nehogy az ő üresfejűségük olyan tulságosan feltűnő legyen. S megtörténik az az elképzelhetetlennek tartott dolog, hogy Barabás kibukik a közigazgatási bizottságból, ezáltal elveszik tőle a lehetőség, hogy hivatalosan tudomást szerezzen arról, mire van szüksége Aradnak, és ha Arad józan gondolkodó polgárai elhatározzák, is hogy Brabást felkérjük Arad dolgainak elintézésére, ezek a hólyagfejűek meggátolják azt. És ez nézi és türi Arad.

Ideje már, hogy Arad józanul gondolkodó polgárai lerázzák az üresfejűek jármát, hiszen mindaddig amíg az az alvégi klikk uralmon marad, kivagyunk téve annak, hogy a legszebb és leghasznosabb tervek kivitelét meggátolják.

Mi, iparosok pedig kérjük a fölöttünkvalót hogy soká tartsa meg Barabás Bélát Aradnak.

Hónig Ottó.

Polgári iskolai

és egyévi önkéntesi jog megszerzéséhez
szükséges vizsgálatra előkészít

CZOBOR OTTÓ tanító

ARADON, Radnai-ut 9. sz. a.

Telefon 3-33.

Telefon 3-33.

Az Uránia - színház

mai műsorában minden egyes kép vetélkedik a másikkal remek kivitel, szépség és érdekesítő sujet tekintetében. Egymást váltják fel a kacagtató, drámai, tanulságos, megható és színes képek, melyek közül különösen kiemelendő a Keleti nőrablás, Gladiátorok harca és az Afrikai hidépítés. A program második száma pedig valóságos szenzáció. Annyi jóízű kacajt még egyetlenegy mozgófénykép sem csalt ki a közönségből, mint *A szenvedélyes vívó*. Szinte harsogott az Uránia színház óriási helyisége a folytonos nevetéstől, mely az egész kép alatt egy pillanatra sem szünetelt. Ilyen slágerü humoros képet már rég produkált a kinematográfia. Az előadásokat tegnap is óriási közönség nézte végig és nagyon sokan voltak, kik két háromszor is megváltották jegyeiket, hogy ismételt élvezetben legyen részük. Ennél jobb ajánló levélre nincs is szüksége az Uránia színháznak.

Arad uri közönségének

legkedveltebb szórakozási helye a Láng
Testvérek vendéglője. Minden este szebb-
nél-szebb mozgófénykép mutatványok. —
Künnő cigányzene. Belépti-díj nincsen.
Elsőrendü konyha. — Künnő italok.

A KÁVÉHÁZ TERRASZÁN.

Ellesett párbeszéd.

*

— Hát ez mégis szemtelenség. Sőt több. Ez arcátlanság.

— Csókolom a kezét, nagyságos asszonyom, az arc tényleg több, mint a szem, tehát az arcátlanság is több a szemtelenségnél.

— Maga igazán szellemes. Kár, hogy nincs egy szál virág nálam.

— Köszönöm. De miről is van szó?

— Miről . . . miről . . . hát magukról. Miről is beszélhetne az ember, ha . . .

— Ha szemtelenségről van szó. Ugy-e?

— Ha úgy tetszik: igen. A beismerés már erény s ebben maga úgy látszik különb a barátainál.

— Még egyszer köszönöm. De árulja el már: miért olyan izgatott.

— Képzeld: délelőtt az uram tanácsára, aki a fürdőmet megint el szeretné bliccelni, elmentem a Neptun-ba. Amint kilépek a kabinból, három tucat férfiszem mered rám a töltésről. Azt sem tudtam: visszamenjek-e s öltözzem fel, vagy . . .

— Százat egy ellen, hogy nem ment vissza.

Rettenetes! Hát nem mentem vis za. De hiszen fürödni akartam. Az azonban mégis arcátlanság, amit a maga barátai, vagy kicsodák művelnek.

— Aki haragszik, annak nincs igaza. Maga pedig látja, nagyon haragszik. De hallgasson meg. Éppen a minap hallottam panaszkodni egyik jó ismerősét . . .

— Az Ellát?

— Nem, mást . . . hogy mindig a töltés oldalán kap kabint. Érdeklődtem, hogy miért fáj ez neki annyira s képzeld! nem is titkolta. Azt mondta, hogy nem láthatja a kíváncsi maflákat.

— No látja: a maflákat.

— Látom. De azért kár elbizakodnia. Az a mafla semmit sem jelent. Vagy legfeljebb annyit, amennyit néha a szemtelen és az arcátlán.

— Hallja, célzás akar ez lenni?

— Nem éppen, de én bizonyos vagyok benne, hogy nőnap újra ott lesz a Neptunban.

— Hát engedje meg konstatálnom, maga egy kicsit nagyon szemtelen. Most már csak azért is elmegyek, de a töltés oldalán veszek kabint.

— Igazán fölösleges munkát csinál magának. Egyébként körülsetálni nem is olyan nagy munka . . .

— Szemtelen!

— Csókolom a kezét.

Engelhardt-féle Chasalla sandálok egyedüli elárusító helye.

Raphatók: Weinberger János elsőrendü cipőüzletében Arad, Andrassy-tér.

Mi történt az éjjel?

Semmi. Csupán kiderült, hogy a Nap nevű égitest teljesen fölösleges, mert a

Benoid gázvilágítás

teljesen pótolja. A Benoid-gáz nemesak a legolcsóbb, hanem

Fényt, Hőt, Erőt

s szolgáltat. Azonkívül teljesen veszélytelen és mindenütt alkalmazható.

Díjtalan felvilágosítást ad

Magyar Benoid-gáz R.-t. Arad.

Telefon 561.

Budapest, Andrassy-ut 17.

Telefon 28-60.

Elsőrendű

terméke a magyar pezsgőgyártásnak, melyben a francia jelleg kifejezetten érvényesül s mint ilyen az idegen pezsgőket pótolni van hivatva.

szőlő-oltványokat

Alamint gyökeres riparia portalis szőlő-vesszőket bármely mennyiségben szállít:

HÁMORY-GAZDASÁG
SZŐLLO-OLTVÁNY-TELEPE ARAD.

Bővebb felvilágosítással és árajánlással szívesen szolgál

Deák Ferenc-utca 3. sz. alatt.

Telefon 229.

DICK SAMU

óras- és látszerész

Arad, Andrassy-tér és Weitzer J.-u. sarkán

Elad és javít mindennemű órákat két évi jótállás mellett, a legolcsóbb áron.

Rak áron tart mindennemű színházi látszerveket a legkülönbözőbb kiállításban, legfinomabb lorgnetti orrcsüptetők és szemüvegek, arany, ezüst, nickel és tekenősbéka csontkeretekben, legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szesz részére, továbbá mindenféle hőmérők mindennemű kivitelben. 7689

— Szemüvegek és orrcsüptetők —
orvosi rendelet szerint azonnal készíttetnek.

Városi és megyei telefon 324. szám.

Tüzifa.

Bükk, cser, gyertyán és tölgy hasábfa, valamint dorong tűzifa jutányos áron kapható kicsinyben. Faraktár

Arad, Nagyvárad-ut 2a.

Vaggonrakományonkinti megrendelések úgy tűzifa, mint kádár dongafára elfogadtatnak.

NACHT VIKTOR,

Arad, Petöf-utca 8. szám.

K O C H

Dániel

villanyvilágítási és telefon-berendezés vállalata

Deák Ferenc-u. 42.

Elvállal villanyos világítási és házi telefon berendezéseket jutányos áron.

Gáz-, petroleum-luszterek villanyosra átalakítása.

Villanyos világítási javításokat azonnal eszközölk.

Költségvetések minden kötelezettség nélkül.

H. kir. szabadalmazott

borszivattyúk

és hozzávaló legjobb minőségű gummicsovok legolcsóbb gyári áron.

A szivattyú-hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlőmagvak, hétek és egyéb tisztálanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyú nem romlik és a bort nem ronthatja. A gépezet jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás.)

Tüzi fecskendők

golyó szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadja meg a szolgálatot. A gép jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás.) Hozzávaló országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül gummirozott kendercsövek a legolcsóbb áron

Kutak

hozávaló

csövekkel,

olcsóbbak és jobbak mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Ottó

H. kir. szab. tüzi fecskendő és szivattyú-készítő

Arad, Rákóczy-utca 27. szám.

Permetező javítások elfogadtatnak.

Negyed órán belül megszünteti a

fejfájást

a hirneves

Rozsnyay fejfájás

elleni pastilla.

1 drb. 20 fillér, 6 drb. ára 1 korona.

Páratlan hatású

gyomorerősítő-szer

a Rozsnyay-féle

Kárpáti gyomorcsepp.

Kapható csakis

Rozsnyaygyógyszertárban

Arad, Szabadság-tér.

ARADI IPAR ÉS NÉPBANK.

Az „Aradi Ipar- és Népbank” részvényeseit 1908. augusztus hó 8-án (szombath) délelőtt 10^{1/2} órákor az intézet első emeleti tanács-teremben tartandó

K Ö Z G Y Ü L É S R E E Z E N N E L T I Z S Z E L T E T T E L M E G H I V Á S I T Á R G Y S O R O Z A T :

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
 2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, az 1906. évi szármadatok megvizsgálása, a mérleg megállapítása, valamint a tiszta nyereség felosztása és a felmentvények megadása iránti határozathozatal.
 3. Az alapszabályok 21. §, 66. §, 69. §, 86. §, 97. §, 139. § és 141. § módosítása.
 4. Az igazgatóság megválasztása az 1909. tisztelet végéig.
- Azon tisztelet részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéremek, hogy az alapszabályok 69. §-a értelmében részvényeiket f. évi augusztus hó 5-ig az intézet főpénztárára elismervény ellenében letenni sziveskedjenek. Az alapszabályok 68. §-a értelmében szavazatképes részvényesnek csak az tekintendő, kinek részvénye a közgyűlés megtartása előtt legalább 3 hóval az intézeti részvénykönyvben saját nevére beiktatva van.

Mérleg-számla 1906. december hó 31-én.

Vagyon.	Korona fill.	Korona fill.	Teljes.
Készpénz	150,129 06	—	150,129 06
Váltóárca-álladék	6,823,078 47	—	6,823,078 47
Aradi hitelegylet tartozása	333,219	—	333,219
Előleg értékpapírokra	244,227 15	—	244,227 15
Folyószámlai adóssók	1,483,524 67	—	1,483,524 67
Jelzálog kölcsönök	383,108 26	—	383,108 26
Zálogleltel kölcsönök	254,994	—	254,994
Zálogleltel kölcsönök	1,154,450 78	—	1,154,450 78
Közvetlen kölcsönök	497,335 98	—	497,335 98
Értékpapírok és sorjegyek	1,651,786 76	—	1,651,786 76
Nyugdíj-alap értékpapírok	1,008,687 82	—	1,008,687 82
Erőpénzek, szelvények, osztály-sorsjegyek, stb.	34,297	—	34,297
Ingalanok:	11,467 31	—	11,467 31
— Szabadág-tér 18. és Hasznigert-utca 2. sz. ház	206,032 04	—	206,032 04
— Békéscsaba fő-ut 893. sz. ház	145,493 63	—	145,493 63
— Békéscsaba fő-ut 894. sz. ház	33,395 56	—	33,395 56
— Ujradó fő-ut 840. sz. ház	18,637 60	—	18,637 60
— Egyéb ingatlanok	56,956 94	—	56,956 94
Adóssók	460,515 77	—	460,515 77
Hátralelték kamatok	64,792 24	—	64,792 24
Felzserelések	45,806 48	—	45,806 48
— Felzserelések leírás után	8,022 50	—	8,022 50
Összesen	13,157,656 49	—	13,157,656 49

Arad, 1906. évi december hó 31-én.

Rehs Béla, s. k. vezérigazgató, **Szalay Károly**, s. k. elnök-igazgató, **Kell Lajos**, s. k. főkönyvelő, **Institoris Kálmán**, s. k. igazgató, **Kristófy János**, s. k. igazgató, **Reisler Ferenc**, s. k. igazgató, **Waldner Gyula**, s. k. igazgató

Jelen vagyon- és teherkimutatást a törvény és az alapszabályok értelmében megvizsgáltuk és rendben találtuk.

A felügyelő-bizottság

Dr. Paris Lajos, s. k. f. ü. b. elnök, **Knöffel Lajos**, s. k. f. ü. b. tag, **Varjassy Lajos**, s. k. f. ü. b. tag, **Adler Andor**, s. k. f. ü. b. tag

Az Aradi Ipar- és Népbank felügyelő-bizottságának jelentése az 1906. üzletévről.

Tisztelet Közgyűlés! A kereskedelmi törvény és az intézeti alapszabályokban előírt kötelezettségünknek megfelelően az 1906. évi üzletévről az intézet ügyvezetését az egész éven át éber figyelemmel kíservén, tisztelettel jelentjük, hogy a több ízben megartott rovenszámunk alkalmával egy a központ minden tiszteletében, mint a békés-csaba főköntézetnél a kezelet alatt álló pénz- és értékeszletet mindenkor a szabályosan vezetett könyvekkel összehangzóan és hiány nélkül találtuk.

Az igazgatóság által elért teljesített 1906. évi szármadatok, mérleg, valamint nyereség- és veszteség-

Dr. Paris Lajos, s. k. f. ü. b. elnök, **Knöffel Lajos**, s. k. f. ü. b. tag, **Varjassy Lajos**, s. k. f. ü. b. tag, **Adler Andor**, s. k. f. ü. b. tag

MEGHIVÁSI

5. A felügyelő bizottság megválasztása az 1909. tisztelet végéig.
6. Az igazgató-valsztmány megválasztása az 1909. tisztelet végéig.
7. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1907. évi szármadatok megvizsgálása s a mérleg megállapítása, valamint a tiszta nyereség felosztása s a felmentvények megadása iránti határozat hozatala.

Szalay Károly, s. k. elnökigazgató.

Mérleg-számla 1907. december hó 31-én.

Vagyon.	Korona fill.	Korona fill.	Teljes.
Készpénz	421,515 43	—	421,515 43
Váltóárca-álladék	7,505,806 75	—	7,505,806 75
Aradi hitelegylet tartozása	312,358 82	—	312,358 82
Előleg értékpapírokra	162,692	—	162,692
Folyószámlai adóssók	1,729,497 40	—	1,729,497 40
Jelzálog kölcsönök	543,877 56	—	543,877 56
Zálogleltel kölcsönök	248,344	—	248,344
Zálogleltel kölcsönök	919,569 37	—	919,569 37
Közvetlen kölcsönök	497,815 04	—	497,815 04
Értékpapírok* és sorjegyek	1,417,384 41	—	1,417,384 41
Nyugdíj-alap értékpapírok	944,825 65	—	944,825 65
Erőpénzek, szelvények, osztály-sorsjegyek, stb.	34,297	—	34,297
Ingalanok:	9,543 62	—	9,543 62
— Szabadág-tér 18. és Hasznigert-utca 2. sz. ház	206,032 04	—	206,032 04
— Békéscsaba fő-ut 893. sz. ház	145,493 63	—	145,493 63
— Békéscsaba fő-ut 894. sz. ház	33,395 56	—	33,395 56
— Ujradó fő-ut 177. sz. ház	18,637 60	—	18,637 60
— Egyéb ingatlanok	100,056 56	—	100,056 56
Adóssók	503,615 39	—	503,615 39
Előre fizetett és hátr. kamatok	78,428 99	—	78,428 99
Felzserelések	46,118 73	—	46,118 73
— Felzserelések 10 ^{0/0} leírás után	7,778 25	—	7,778 25
Összesen	14,026,084	—	14,026,084

Arad, 1907. évi december hó 31-én.

Rehs Béla, s. k. vezérigazgató, **Szalay Károly**, s. k. elnök-igazgató, **Kell Lajos**, s. k. főkönyvelő, **Institoris Kálmán**, s. k. igazgató, **Kristófy János**, s. k. igazgató, **Reisler Ferenc**, s. k. igazgató, **Waldner Gyula**, s. k. igazgató

Jelen vagyon- és teherkimutatást a törvény és az alapszabályok értelmében megvizsgáltuk és rendben találtuk.

A felügyelő-bizottság

Dr. Priegl István, s. k. f. ü. b. elnök, **Kohn S. M.**, s. k. f. ü. b. tag, **Szeigerwald Alajos**, s. k. f. ü. b. tag

Az Aradi Ipar- és Népbank felügyelő-bizottságának jelentése az 1907. üzletévről.

Tisztelet Közgyűlés! A kereskedelmi törvény és az intézeti alapszabályokban előírt kötelezettségünknek megfelelően az 1907. évi üzletévről az intézet ügyvezetését az egész éven át éber figyelemmel kíservén, tisztelettel jelentjük, hogy a több ízben megartott rovenszámunk alkalmával egy a központ minden tiszteletében, mint a békés-csaba főköntézetnél a kezelet alatt álló pénz- és értékeszletet mindenkor a szabályosan vezetett könyvekkel összehangzóan és hiány nélkül találtuk.

Az igazgatóság által elért teljesített 1907. évi szármadatok, mérleg, valamint nyereség- és veszteség számlát a helyesen lezárt könyvek és szármadatok alapján a törvény és alapszabályoknak megfelelően összeállítottuk találtuk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóságunk a lejelőt évi 138,573,32 korona nyereség felosztására vonatkozó javaslatát.

Ezek alapján indítványozzuk, hogy az igazgatóságnak a lejelőt évi évre vonatkozólag a felmentvény megadását és ugyanezt a saját részünkre is kérjük.

Dr. Priegl István, s. k. f. ü. b. elnök, **Szeigerwald Alajos**, s. k. f. ü. b. tag, **Kohn S. M.**, f. ü. b. tag

HELYI ÉS MEGYEI TELEFON 387.

BRAUN N. A. ARAD.

==== Boros Béni-tér, közvetlen a Vármegyei gazdasági egyesület mellett. ====

Ajánlja nagy raktárát mindennemű fémárukban, bel- és külföldi fénymázakban, esetekben stb. stb.

MOBLES & HOARE angol hintófénymázak főraktára.

Saját gyártmány: „Napfény” ezüstszerű kályhatisztítószer, „Rózsa” cipőcréme, „Rózsa” fémtisztítópaszta, „Rózsa” kályhapaszta, mindenféle bőrfényesítő mázak és conserválószeresek u. m. vaselin, bőrszir, nyeregszappan, pataszir stb.

☛ **Oleső árak, szolid és pontos kiszolgálás.** ☛

Szíves pártfogást kér tisztelettel

BRAUN N. A.

Aki „Hófehér” fogakat akar

vegye meg bizalommal a törvényesen védett
NÁDLER-féle

„Hófehér” fogtisztító szert,

mert ezzel a szerrel már az első
használat után is meglepő
eredményt lehet elérni. ==

Együvege ára használati utasítással 1 k. 50 f.

Kapható a készítőnél:

Nádler Lajosnál, Andrassy-tér 20.

Főraktár: Vojtek és Weisz drogeria Arad.

9096

Sok millió

előkelő urhölgy használja a világhírű

FÖLDES-féle

Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan és rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer **szeplők, májfoltok, bőratkák, pattanások, kiütések** s mindennemű **bőrbaj ellen.** A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni. — **Készíti:**

Földes Kelemen

gyógyszerész

Aradon, Deák Ferenc-utca 11. szám alatt.

6485

Főraktár:

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Ha jól akar járni!

ugy csakis

Kobrak-cipőt

viseljen, mert annak igen
jó szabása, finom belső és
külső kidolgozása van. ==

..... Kizárólagos raktár

Lányi Marcell

„Kobrak” cipő-raktárában

Aradon, Atzél Péter-utca 1. sz.

8622

Nyomatott Zlinszky István és Társa könyvnyomdájában Arad.